Sintaxi 2

Lingüística 2

31/05/2023

Avui

- El lèxic
- Arbres d'estructura i regles

Regles i arbres: Per què construïm gramàtiques?

Alguns per què

- Descripció lingüística (sintaxi, tipologia)
- Desenvolupament teòric (sintaxi, tipologia)
- Desenvolupament tècnic (PLN)
- Diagnòstic (dislèxia, aphàsies, ...)

• ...

Disclaimer

- Cada tipus de descripció (per exemple, regles fonològiques o arbres sintàctics) estan lligades a suposicions
- Aquí, principalment; arbres binaris, excepte conjuncions, "a la Chomsky simplificat"

El lèxic

- $N \rightarrow \{gos, got, ganivet, ...\}$
- $V \rightarrow \{corre, salta, estima, ...\}$
- $N \rightarrow gos$
- $N \rightarrow got$
- ...

Especifica tres entrades lèxiques per categoria en la llengua de la teva elecció

- Adj
- Det
- P
- Adv

Frases (o sintagmes, o phrases)

- Cada paraula (forma+significat) d'una llengua pertany a una categoria lèxica
- La categoria lèxica determina quin tipus de frases pot formar
- Una frase funciona com una unitat dins d'una oració
- Cada frase té un cap (head) que és membre de la categoria lèxica d'aquesta frase (NP $\Rightarrow$ N)

Dóna tres exemples de SNs (NPs), tres de SVs (VPs), i tres de SPs (PPs)

Recursivitat

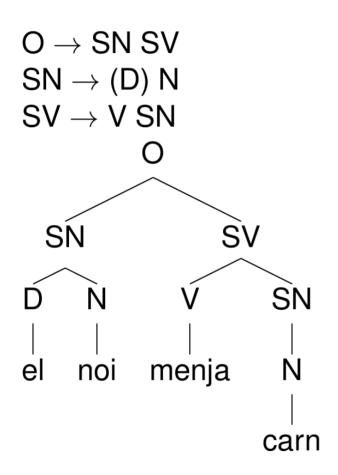
Què és una oració?

Regles

- $\bullet \ X \to Y \ Z$
- $X \rightarrow Z$

- $S \rightarrow NP VP$
- $\bullet \ \ NP \to Det \ N$
- $\bullet \ NP \to N$

Arbres i les regles d'estructura

Com identificar-los

El noi [[menja] [la carn] [amb una forquilla]].

- Substitució per un pronom: El noi la menja (amb una forquilla).
- Moviment: La carn sí que menja el noi (amb una forquilla).
- Preguntes: Què ha menjat el noi (amb una forqilla)? La carn.

Barres (o apòstrofs)

- X' = X + something else functioning as a single X
- $\bar{X} = X'$

- $N' \rightarrow Adj N$
- El gos groc gaudeix

Hi-ha més categories amb barretes que ` $\bar{N}$ `?

Especifica l'arbre sintàctic de les frases següents

- El noi menja tofu.
- El noi menja tofu i seitan.
- Nosaltres som traductors joves.

Especifica l'arbre sintàctic de les frases següents

- El noi menja tofu amb una forquilla.
- El noi menja tofu amb una salsa.
- Nosaltres som traductors de pel·lícules de Hollywood.

Especifica l'arbre sintàctic de les frases següents

- The dog and the cat chased the burglar out of the house very quickly.
- Som traductors joves.
- Jo sóc una dona feliç i contenta.
- L'escriptor que menysprea o ignora la tasca del gramàtic és un mal escriptor i un mal patriota.

Altres teories

- Arbres no binaris (p.e.: RRG)
- Tipus de operacions i "fixes" (p.e., PRO o (wh)-movement)
- Altres papers temàtics (p.e.: agent vs. undergoer)
- Altres tipus de dependències (p.e.: dependency grammar)

Propera sessió

- Dubtes sobre els continguts del curs
- Més pràctica amb arbres
- Prova puntuable 1 (fonètica i fonologia)
- Segona prova pràctica puntuable (morfologia i sintaxi): 14/06
- Examen: 22/06